

22.1.2012

3. neděle po Zjevení Páně

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží, dar a přítomnost Ducha svatého se všemi námi!

„Bože, tys Bůh můj! Hledám tě za úsvitu, má duše po tobě žízní.“

Ž 63,2

Píseň 218 *Synu Otce nebeského*

Modlitba: Hospodine, svatý Bože a Otče Ježíše Krista, přicházíme za Tebou, hledáme Tě - v kostele, na modlitbách, setkáních, v bibli... Stojíme o Tvou přítomnost. Čekáme Tě jako naději, vysvobození, naplnění našich životů. -- Tolikrát tak činíme s pocitem, jako by se nic moc nedělo, jako by na nás hleděla prázdnota. -- Pane, dej nám poznat, že Ty jsi už dávno přišel za námi.

A jsi nám denně vskrytu přítomen - jako volání po plnosti, které v nás odhaluje naši vlastní prázdnotu a marnost. Jako touha po pravdě, které se zároveň lekáme, před kterou máme respekt. Jako milost, kterou nezaslouženě dostáváme. Jako dar lásky, která nás zastihuje a které se tolikrát nedovedeme chopit, kterou nedokážeme rozvinout...

Pane, smiluj se nad námi. Dej nám víru, obnov svým Duchem ducha našeho. Požehnej našemu shromáždění a buď nyní se všemi, kdo se ve Tvém jménu scházejí. Amen.

Čtení: Ex 20,12; Ex 21,12-17

Píseň (Svítá) 359 *V království Božím místa dost*

Text: Mk 3,31-35

Kázání

Poněkud vzpurně ke své matce a ke svým bratrům se Ježíš chová: *Kdo je má matka a moji bratři?* Škoda, že jsem v dospívání bibli moc nečetl (a v nedělní škole mi tenhle příběh nevyprávěli) –

možná bych si tímhle Ježíšovým přístupem omlouval svoje špatné svědomí, když jsem se někde zapomněl a rodiče mne hledali... Nic si nedělat z té jejich starosti! Vzepřít se!

Má úcta k Ježíšovi jakožto mladému buřiči by možná ještě vzrostla, kdybych si uvědomil, že za jeho časů byly rodinné vazby silnější než dnes. *Cti otce a matku!* Bez debat, bez pochybností. Ba dokonce – stojí v Mojžíšově zákoně – *kdo uhodí otce nebo matku... kdo jim zlořečí, musí zemřít.* To byla jinačí poslušnost. Asi se tak často nestávalo, aby jim dítě přerostlo přes hlavu, aby z něj vyrůstal „malý tyran“, na kterého si už nikdo netroufne. Ale co ten buřič Ježíš?

Ježíš však už není žádné dítě. A žádný buřič ani tyran. Je dospělý prvorozený syn. A právě otec v tom příběhu chybí. Autorita, hlava rodiny. Nenastoupil nejstarší syn na jeho místo? Není tady Ježíš tím, kdo teď rodinu vede? Ale má mít taky odpovědnost, má se o ostatní postarat. Jenže on se nestará, toulá se! O pár veršů dříve najdeme zmínku o příbuzných, kteří se domnívali, že se Ježíš pomátl. Zbláznil se. A možná se obávají právem. Co Ježíš provádí? (Hádá se s farizeji a zákoníky. Provokuje.) Kam se řítí? (Vstříc velikonocům. Zatčení a popravě.) Matka a bratři ho hledají. Možná mají o něho starost. (Rodinné konflikty bývají tak bolestné – ale nebylo by nejhorší, kdybychom si byli lhotejní?)

Kdo se o koho stará a kdo koho má poslouchat? Možná v tom příběhu přece otec je. Skryt za slovy: *Kdo činí vůli Boží...* Otec v nebesích. Nejvyšší autorita. Ono totiž Mojžíšovo přikázání *Cti otce a matku* má svůj smysl právě v tom, že otec a matka předávají dětem odkaz izraelské víry v Hospodina, vyučují je v poznání a poslušnosti Boží vůle. Ježíš je prvorozený nebeského Otce (tak věříme my křesťané) – je tím, kdo poslouchá Boha, a my jeho prostřednictvím poznáváme autoritu a vůli Boží. Možná je ten příběh inspirací k tomu, co dělat, když se dostane do konfliktu rodičovská autorita s tou Boží. Bývala to (a dodnes bývá) zkušenost Ježíšových následovníků. Určitě však rozchod s rodinou není Ježíšovým programem. Odloučení od rodiny není podmínkou uřednictví, nýbrž možným (a nechtěným) důsledkem následování

Ježíše. A ještě je třeba dávat pozor na manipulaci – když na sebe duchovní vůdci (falešní svědci) chtějí čerstvě uvěřivší připoutat a nutí je násilně zpřetrhat rodinné i přátelské vazby. Jeden příklad zneužití dává i Ježíš, když mluví do svědomí farizeů: tvrdíte, že vaše peníze jsou určené jako chrámová oběť, jen abyste je nemuseli dát svým nemohoucím rodičům! Tedy: chcete být jakoby obětaví, dobří před Bohem (nebo spíš před úzkou komunitou stejně smýšlejících), ale nestaráte se o potřebné, máte tvrdé srdce (a tím jste ve skutečnosti od Boha daleko).

Kdo je má matka a moji bratři?.. Kdo činí vůli Boží...

Zavrhuje vlastně Ježíš svoje blízké? Anebo – co když spíš rozšiřuje ten kruh určený přirozenými rodovými vazbami? *Kdo je má matka a moji bratři?* -- Ježíš se rozhlíží – hle, kolem něho jsou ti, kdo za ním přišli, kdo ho také hledají! Ježíš se rozhlíží, hledí si s těmi okolo z očí do očí, jednomu po druhém se přibližuje, s nimi se spojuje. Vidí pohledy upřené na něho a vnímá naděje k němu vztažené. (K Bohu tušenému za jeho slovy a činy, za jeho přítomností.) *Kdo činí vůli Boží* – nejsou to právě ti, kdo naslouchají? Jejich vnímavost, otevřenost, ochota naslouchat a poslouchat jsou prvním krokem ve vztahu k Bohu, nebeskému Otci. Připomíná mi to příběh Marty a Marie, dvou sester – ta jedna se hned pustí do díla a má od počátku hotovou představu o tom, co je třeba udělat, a co by ti druzí měli udělat, kdežto ta druhá nejdřív jen sedí a poslouchá... Připomíná mi to tolik setkání a rozhovorů, kdy jsme se s nejbližšími mýjeli, protože jsme si nenaslouchali... (A možná jsme si nehleděli do očí.)

Ve sboru, v církvi si říkáme bratři a sestry. Každou neděli na to hledíme. Máme to na čelní stěně našeho kostela. Podporuje nás v tom taky tenhle příběh. Možná už máme naše církevní společenství jako rodinu. Až téměř něco daného. Dnešní evangelium nás vrací k něčemu podstatnému: v čem ta širší rodina víry záleží. Kolem Ježíše sedí zástup (!), ze všech koutů sebraná, smíšená masa, žádný kruh učedníků či odhodlaných následovníků, žádní vyvolení či povolání. Jen hledači spojení touhou, ti s očima a ušima upřenými k Ježíšovi. A on si nevybírá. Stejně hledí na každého, kdo přichází naslouchat. Ten kruh je otevřený a

dynamický. Ježíš nepatří své rodině. Ježíš nepatří své církvi. Ale ti všichni mohou mít v jeho rodině místo – jako hledači a naslouchači. Patří mu jen jako ti, kdo – řečeno po kralicku, staročesky – na něho patří (hledí, očekávají, poslouchají).

Zástup kolem Ježíše sedí. Už jsou tam nějakou dobu – nepřicházejí tedy jen tak okouknout nějakého exota. Jejich hledání, touha, zájem jsou soustředěné, aktivní. Co tam v tom domě probíhá, je – myslím – Ježíšovo vyučování, kázání. Slovo Božího království, slovo věčného života (možná to tak časem rozpoznají, možná jim to dojde až po velikonocích). Ježíš, prvorozený syn se o své stará. Svě rodině dává, co nejvíc je k životu zapotřebí...

Pane, na Tvé slovo odpuštění a přijetí čekáme. Amen.

Píseň 434 *Jezu Kriste, Synu Boží*

Ohlášky
Sbírka

Píseň (Svítá) 126 *Bdí při nás*

Přímluvná modlitba
Otče náš

Poslání: "Hle, otevřel jsem před tebou dveře, a nikdo je nemůže zavřít." Zj 3,8

Požehnání

Píseň 486 *Svaté Boží požehnání*